

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Sergiu Balaban în numele inculpatei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 noiembrie 2019, în cauza penală privind-o pe

MIRĂUȚĂ Nadejda XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.04.2019 – 31.07.2019;

Instanța de apel: 23.08.2019 – 27.11.2019;

Instanța de recurs: 03.03.2020 – 20.05.2020.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Soroca, sediul Central, din 31 iulie 2019, Mirăuță Nadejda a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1000 u.c. echivalent 50.000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, la data de 13 martie 2019, aproximativ la ora 02:59, prin participare complexă, având calitate de complice, în urma înțelegerii prealabile cu alte două persoane în privința cărora cauza penală a fost disjunsă, care aveau calitatea de coautori, cunoscând cu certitudine intențiile lor de a comite furt din magazinul de bijuterii SRL ”AuratRomPrim”, situat în XXXXX, cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, a efectuat supravegherea lor prin care fapt a contribuit la săvârșirea infracțiunii de către cele două persoane în privința cărora cauza a fost disjunsă, de unde au sustras bijuterii din argint în sumă totală de 54.714 lei, în urma cărui fapt proprietarului i-a fost cauzată o daună materială în proporții considerabile.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Sergiu Balaban în interesele inculpatei, care a solicitat casarea sentinței, cu achitarea inculpatei.

În apel avocatul a invocat, că nu este de acord cu sentința instanței de fond din următoarele motive.

În confirmarea învinuirii sunt aduse declarațiile martorilor Leonid Vieru și Eugen Sorocean, dar acestea categoric nu confirmă învinuirea. Declarațiile lor sunt niște informații referitor la pretinsa inculpată, care a fost văzută nu departe de locul infracțiunii. Acestea nu comunică absolut nici o informație în probarea învinuirii.

Mai mult, inculpatul Tăriță Dumitru a confirmat în declarațiile sale că Mirăuță Nadejda nu are nici o atribuție cu furtul dat.

Menționează, că probele apărării n-au fost analizate. Acuzarea nu s-a expus asupra probelor apărării ce demonstrează nevinovăția inculpatului.

Apărarea este de părerea, că pedeapsa amenzii ca quantum este mai mare decât minimul stabilit de lege, necăutând la faptul, că inculpata este însărcinată, are vârsta între 18 și 21 ani, nu are loc de muncă, nefiind respectate prevederile art. 83, 77-78, 76, 75 Cod penal.

Prin probele acuzării n-a fost confirmată vinovăția. Partea vătămată Nicolae Litviniuc a invocat faptul comiterii furtului și mărimea prejudiciului, dar nu cunoaște circumstanțele săvârșirii infracțiunii. Martorii Leonid Vieru și Eugen Sorocean au confirmat că au observat-o pe Nadejda Mirăuță în apropierea locului infracțiunii. Prin procesele-verbale de cercetare la fața locului, de ridicare și de examinare sau stabilit circumstanțele infracțiunii, dar nu confirmă careva fapte în privința lui Mirăuță Nadejda.

Mai menționează, că prin sentința din 10.04.2019 s-a stabilit că la infracțiune au participat Dumitru Tăriță și Ion Breslaș. Potrivit art. 95 Cod de procedură penală, probele acuzării nu pot fi reținute ca probe pertinente și utile, deoarece nu conțin elemente de fapt care ar servi la constatarea împrejurărilor care au importanță pentru justa soluționare a cauzei și ar demonstra vina inculpatei în fapta incriminată.

Faptul că Nadejda Mirăuță a acceptat să stea la o intersecție și să-i anunțe dacă observă vreo mașină nu constituie o faptă prejudiciabilă, deoarece acesta n-a cunoscut intenția celor doi coacuzati. Acțiunea ei nu întrunește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 42 alin. (5) și art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 27 noiembrie 2019, apelul avocatului Sergiu Balaban în interesele inculpatei a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatei în faptele incriminate.

Nerecunoașterea vinei de către inculpata s-a apreciat ca libertate de mărturisire împotriva sa, consfințită la art. 21 Cod de procedură penală, ea nu echivalează cu

achitarea inculpatei, în cursul judecării cauzei fiind prezentate probe care au dovedit cu certitudine vinovăția ei în comiterea infracțiunii ce i se impută.

Martorii Vieru Leonid și Sorocean Eugen au confirmat activarea alarmei la magazinul SRL "AuratRomPrim" din XXXXX și depistarea lui Mirăuță Nadejda în preajma acestui obiect. Inculpata a confirmat declarațiile martorilor vizați referitor la depistarea ei în preajma magazinului și convorbirile pe care le-a ținut cu acestea.

Declarațiile lui Mirăuță Nadejda referitor la afirmațiile că nu a fost implicată în furt se contrazic prin faptele stabilite, din care rezultă că ea a fost un participant activ al furtului. Necâtând la faptul, că nici complicii ei n-o incriminează, faptele stabilite la judecarea cazului vorbesc de la sine despre implicarea lui Mirăuță Nadejda în furt.

Instanța de apel a considerat, că vinovăția lui Mirăuță Nadejda a fost dovedită integral, iar acțiunile inculpatei corect au fost încadrate conform prevederilor art. 42 alin. (5), 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal. Astfel, a considerat pedeapsa stabilită de prima instanță una legală, întemeiată și motivată.

Pedeapsa aplicată de instanța de fond este una echitabilă și legală, fiind ținut cont de gravitatea și motivul infracțiunii săvârșite – infracțiune mai puțin gravă, scop de profit, personalitatea celui vinovat, prezența circumstanțelor atenuante – comiterea infracțiunii de către o persoană în vârstă de la 18 la 21 ani, prezența circumstanțelor agravante – săvârșirea infracțiunii în grup, lipsa unei angajări în câmpul muncii, lipsa antecedentelor penale, restituirea pagubei materiale și lipsa pretențiilor din partea părții vătămate, situația familială – concubinaj și prezența sarcinii de 20 săptămâni, caracteristica pozitivă de la locul trai, lipsa evidenței la medicul narcolog și psihiatru, modul și condițiile acesteia de viață și influența pedepsei asupra corectării și reeducării lui.

Pedeapsa amenzii v-a asigura atingerea scopurilor pedepsei penale prevăzute la art. 61 Cod penal, de restabilire a echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Argumentele avocatului menționate în apel sunt declarative și nu sunt în stare să ducă la desființarea sentinței. Și nici în instanța de apel asemenea argumente n-au fost prezentate. Sentința de condamnarea în privința lui Mirăuță Nadejda a fost adoptată în urma cercetării și analizei coroborate a probelor în ședința de judecată, în baza cărora instanța de fond a ajuns la concluzia privind vinovăția acesteia în comiterea infracțiunii de furt, în sentință fiind motivată suficient admisibilitatea probelor. În sentință, instanța de fond a indicat probele pe care se întemeiază condamnarea și a examinat argumentele apărării, printre ele sunt enumerate declarațiile lui Leonid Vieru și Eugen Sorocean ce au confirmat că au depistat-o pe inculpata în preajma magazinului unde a avut loc furtul.

Soluția pedepsei amenzii a fost motivată suficient, fiind făcute trimiteri atât la prevederile legale, cât și la cele de fapt, precum și ce țin de personalitatea inculpatei,

ocupației sale, modului și condițiilor ei de trai. Practic, inculpatei i-a fost aplicată cea mai blândă pedeapsă și în limitele normei penale, care este proporțională și echitabilă faței infracționale, a fost exclus soluția achitării, din motiv că a fost demonstrată pe deplin vinovăția ei în comiterea furtului.

Apărarea în apel indică atât soluția de achitare, cât și aplicarea amenzii mai mici de limita minimă, argumentând-o prin vârsta, sarcina, lipsa unui loc de muncă, fapt ce indică că acceptă tacit condamnare. Referitor la cererile suplimentare de cercetare a probelor din 27.11.2019, acestea sunt o repetare a faptelor expuse în apel și o concretizare a unor circumstanțe, care de fapt nu au schimbat situația pe caz.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Balaban Serghei în interesele inculpatei a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6, 8, 10 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpata să fie achitată, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpata.

În motivare indică:

- declarațiile părții vătămate și a celor 2 martori nu au confirmat categoric o careva învinuire și nu au văzut-o la locul crimei;

- atât instanța de fond cât și cea de apel nu au motivat și au admis o eroare de fapt ce constă în faptul că și-a întemeiat concluziile doar în baza declarațiilor a 2 martori, care nu au comunicat nici o circumstanță de învinuire, contrare declarațiilor inculpatei a cărei poziție a fost confirmată de declarațiile co-acuzatorului pe cauza disjunsă;

- instanța de fond, conștientă de faptul că inculpata a fost însărcinată la momentul dat, nu are loc de muncă și a avut vârsta între 18-21 ani, i-a aplicat amendă mai mare de limita minimă;

- ambele instanțe nu au luat în vedere faptul că condamnatul Tarîța Dumitru care a săvârșit infracțiunea și cu care a mers inculpata, a fost și este concubinul lui Mirăuță Nadejda, precum și tatăl copilului născut.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că acesta este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat se constată că, recurentul critică decizia sub aspectul pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că, *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii*, art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când în cauză nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde*, Colegiul reține, că aceste temeuri pentru declararea recursului ordinar de asemenea nu și-au găsit confirmare la examinare.

Potrivit recursului declarat autorul invocă ca eroare de drept pct. 10) alin. (1) al art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, conform căruia *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Instanța de recurs menționează că nici unul din prevederile la care se referă autorii recursului nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Colegiul penal constată că motivele invocate în recurs nu și-au găsit confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei, dat fiind faptul că, instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin decizia adoptată corect a menținut sentința privind condamnarea inculpatei în baza art. 42 alin. (5), 186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal.

Mai mult ca atât, motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față. Investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, just a concluzionat că instanța de fond, analizând probele administrate corect a stabilit

și a reținut în sarcina lui Mirăuță Nadejda încadrarea juridică corespunzătoare prevăzută la art. 42 alin. (5), 186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal.

Motivul invocat de recurent, precum că „nu au fost întrunite elementele infracțiunii”, constituie o interpretare subiectivă a lor, or instanțele de fond și de apel corect au constatat că în acțiunile inculpatei sunt prezente toate elementele constitutive a infracțiunii și participarea benevolă în infracțiunea prevăzute de art. 42 alin. (5), 186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și pentru a evita repetări inutile le însușește.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. În cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe.

Din conținutul recursului rezultă că recurentul invocă dezacordul cu aprecierea probelor și a vinovăției inculpatei stabilită în comiterea infracțiunii incriminate. Instanța de apel în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale cât și în cadrul ședințelor de judecată, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția lui Mirăuță Nadejda în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal, să fie justă și întemeiată. De menționat că, motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Colegiul penal apreciază ca nefondată critica inculpatului sub aspectul pct. 8), în sensul că la caz *nu au fost întrunite elementele infracțiunii incriminate inculpatului, or eroarea gravă de fapt* trebuie înțeleasă în sensul atribuit de legislator în art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală și anume stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor. Eroarea gravă de fapt trebuie să rezulte din situația dosarului, privită ca o stare de fapt.

De remarcat că, acest temei pentru recurs este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Însă în hotărârile ambelor instanțe au fost apreciate și verificate minuțios probele în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură

penală, li s-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

Distinct de aceste considerente, Colegiul atestă că recurentul critică decizia instanței de apel și sub aspectul greșitei individualizării a pedepsei aplicate, temei de recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Referitor la motivele invocate de recurent în acest sens, se menționează că, potrivit principiului individualizării pedepsei penale (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă, luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatei, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul penal consideră că instanța de apel corect a stabilit cuantumul amenzii în mărime de 1000 u.c. Inculpata a săvârșit infracțiune mai puțin gravă în conformitate cu prevederile art. 16 Cod penal. Infracțiunea prevăzută la art. 186 alin (2) Cod penal se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani. Astfel, „ *pedeapsa aplicată de instanța de fond este una echitabilă și legală, fiind ținut cont de gravitatea și motivul infracțiunii săvârșite – infracțiune mai puțin gravă, scop de profit, personalitatea celui vinovat, prezența circumstanțelor atenuante – comiterea infracțiunii de către o persoană în vârstă de la 18 la 21 ani, prezența circumstanțelor agravante – săvârșirea infracțiunii în grup, lipsa unei angajări în câmpul muncii, lipsa antecedentelor penale, restituirea pagubei materiale și lipsa pretențiilor din partea părții vătămate, situația familială – concubinaj și prezența sarcinii de 20 săptămâni, caracteristica pozitivă de la locul trai, lipsa evidenței la medicul narcolog și psihiatru, modul și condițiile acesteia de viață și influența pedepsei asupra corectării și reeducării lui*”.

Celor menționate anterior, inculpatei i-a fost aplicată cea mai ușoară pedeapsă, dar acest argument se contrazice cu idea principală a recursului - achitarea inculpatei, și totodată făcând trimiterea la ilegalitatea stabilirii amenzii.

Un moment important este că dispozitivul deciziei a fost pronunțat la 27.11.2019, iar la 29.11.2019 a fost achitată amenda în sumă de 25.000 lei, ori potrivit art. 64 alin. (3¹) Cod penal este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o achită în termen de 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine executorie (vol-II, f.d. 117).

În general, criticile formulate de recurent asupra deciziei prin care se invocă aceleași motive ca și în apel, au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel și ultima le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 5., soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea judecătorească în raport și cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, nu se identifică existența altor motive care, analizate din oficiu să ducă la casare, constatându-se astfel, că recursul declarat este inadmisibil.

Prin urmare, argumentele recurentului, precum că inculpata nu a comis infracțiunea incriminată sunt neîntemeiate și contravin materialelor cauzei, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția acestuia și este apreciată de către instanța de recurs drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmărind scopul evitării răspunderii penale.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide, că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar, urmează a fi declarat inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Sergiu Balaban în numele inculpatei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 noiembrie 2019, în cauza penală privind-o pe Mirăuță Nadejda XXXXX ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 iunie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion